

ARCHEOLOGIENOTA

TESSENDERLO DIESTERSTRAAT
(prov. LIMBURG)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Auteurs: Bert ACKE, Bart BARTHOLOMIEUX, Birgit
LEENKNEGHT, Gwendy WYNS

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode: 2016I129

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Initiatiefnemer: zie privacyfiche
- ➔ Erkende archeoloog: Bart Bartholomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
- ➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Tessenderlo, Diesterstraat (zie plan in bijlage 3 en 4 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
- ➔ Lambertcoördinaten: X: 200485, Y: 194236; X: 200589, Y: 194129
- ➔ Kadastergegevens: Tessenderlo, afdeling 3, sectie C, percelen 444k, 444e, 447b en 443f (zie plan in bijlage 4 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden. Daarom is voor het volledige projectgebied een verder vooronderzoek noodzakelijk is. Gezien de topografische ligging (op droge zandgronden), de bodemgesteldheid en de aard van de te verwachten archeologische sporen wordt een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven voorgesteld als de meest aangewezen methode. Voor een uitgebreide evaluatie van de verschillende onderzoeksmethoden wordt verwezen naar het verslag van resultaten (hoofdstuk 2.5.).

Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan het vooronderzoek met ingreep in de bodem moet voldoen. Het uitgestelde traject is noodzakelijk omdat de gronden op dit moment grotendeels verhard en bebost zijn. Een terreinonderzoek kan enkel plaatsvinden na afbraak- en rooiwerken, en deze kunnen pas worden uitgevoerd na het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning.

- **Planafbakening**

De totale site heeft een oppervlakte van ongeveer 9500m², waarvan circa 8000m² onderzocht dient te worden door middel van proefsleuven (zie figuur 1). Het huidige gebouw dat afgebroken zal worden is niet geselecteerd voor verder onderzoek, aangezien de bouw hiervan reeds het archeologisch bodemarchief verstoord heeft.

Figuur 1: Gegeoreferereerd plan met aanduiding van de betrokken percelen en de precieze plaats van het archeologisch vooronderzoek (in geel omlijnd).

- **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven. De onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?

- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan worden uitgesloten dat er een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?

- **Plan van aanpak**

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle ononderbroken proefsleuven over het volledige onderzoeksgebied. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt). Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en bij voorkeur noordnoordwest-zuidzuidoost georiënteerd, met de lengterichting van het perceel mee. Op die manier zijn lange ononderbroken sleuven mogelijk. Deze oriëntatie wordt voorgesteld in het oostelijke deel van de site. In het westelijke deel wordt voorgesteld de sleuven in een oost-west richting aan te leggen, omdat dit deel van het perceel niet zo langgerekt is om de sleuven noordnoordwest-zuidzuidoost aan te leggen. Per sleuf en minstens om de 50m wordt machinaal een profielput aangelegd, op een dermate manier dat er een geschrinkt patroon ontstaat en men in feite om de 25m een zicht heeft op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein.

Het sleuvenplan is indicatief; mogelijk zal bij uitvoering blijken dat niet alle sleuven kunnen aangelegd worden op de plek zoals nu aangegeven op het plan en in de tekst (om redenen die voorafgaand de opbraakwerken en het rooien nog niet gekend zijn). Mits motivatie door de erkende archeoloog die het proefsleuvenonderzoek zal uitvoeren, kan er van dit sleuvenplan afgeweken worden.

Er worden extra volsleuven, dwarssleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Er wordt 10% van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5% door middel van volsleuven, dwarssleuven of kijkvensters. Op die manier is er een maximale info voor een minimale kost.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Gezien een groot deel van het geselecteerde gebied nog verhard en bebost is, kan het proefsleuvenonderzoek pas uitgevoerd worden na het rooien van deze bebossing en wanneer de parking niet meer in gebruik is. Als de bomen gerooid worden, moet er op gelet worden dat de stronken blijven zitten. Deze zullen verwijderd worden bij het proefsleuvenonderzoek. De opbraak van de verharding dient zich te beperken tot het uitbreken van deze verharding zelf; eventuele onderliggende funderingslagen worden niet weggeschept tijdens de afbraak om te vermijden dat onderliggende onverstoorde bodemlagen worden verstoord. Ook mag er geen zwaar werfverkeer plaatsvinden op de zone van de verharding na de opbraak ervan.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. De sleuvenonderzoek moet niet uitgevoerd worden indien de geplande bouwwerken, waarvoor deze archeologienota wordt opgesteld, niet zullen worden uitgevoerd. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

- ➔ In het kader van het proefsleuvenonderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij minstens één van de uitvoerende archeologen ten minste 220 werkdagen veldervaring heeft met onderzoek op zandbodems en beide beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek.
- ➔ Gedurende het veldwerk dient een aardkundige op afroep beschikbaar te zijn op het terrein. De aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring met zandbodems.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

Bureaustudie Tessenderlo Diesterstraat - Bijlage 1: Sleuvenplan op GRB

2016I129

MONUMENT

VANDEKERCKHOVE

427E0
Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- projectgebied
- zone verder onderzoek
- sleuven

